

Kollega, og ikke som nu hans Konkurrent i Lønspørgsmaalet. Dog fremholder Kongressen, at Anerkendelsen af Kvindens menneskelige og retslige Ligestillelse med Manden praktisk først kan naas ved Realisering af det socialistiske Samfund.“

Det er altsaa nu vedtaget, at de skandinaviske Arbejdere betragter Kvindesagen som et Led i Arbejderbevægelsen, som de har paataget sig lige saa trofast at arbejde for som alle andre Sider af deres Sag.

Vi Kvinder véd nu, at vi har vore Allierede i det socialdemokratiske Arbejderparti.

De samlede Kvindeforeninger har haft Ære af sine Repræsentanter, Fru Elna Larsen og Frk. Kristine Andersen.

De tre lange Arbejdsdage sluttede om Søndagen med en storartet Fest i Møllevangen, hvor der var samlet over 1,000 Mennesker. Mange udmærkede Talere havde Ordet, ogsaa her gjorde Kristine Andersen et begejstret Indtryk paa Forsamlingen, Taleren manede med glødende Ord den svenske Kvinde til Deltagelse i Kampen for det sociale Spørgsmaal. Hr. Jeppesen (Norge) talte for Kvinden, ikke som Blomsten, men som den konservative Del af Samfundet, der maatte vindes.

De svenske Sangere sang henrivende. Fyrværkeriet var glimrende, kulørte Lamper smykkede Festpladsen og det dejligste Sommervejr forhøjede Stemningen.

Fred være i dette Hus.

Under denne Titel har den tyske Fredsven, Fru Fischer Lette, udgivet en Piece, trykt i Bern. Det er en god lille Bog paa knapt 14 Sider. Prisen er 20 Pfng, eller omtrent 18 Øre. Den er et Opraab til Kvinderne, især til Mødrene og Hustruerne, der har størst Indflydelse i Hjemmene.

Efter en kort Indledning gennemgaar Fru Fischer Lette Skoleundervisningen i alle evropæiske Lande. Hun begynder med Danmark, hvis Skolesystem hun mener er udmærket indrettet. Der findes Skoletvang, siger hun, men Staten ser kun paa Resultatet, imedens den overlader til Familien selv at bestemme, hvorledes den vil, at Børnene skal tilegne sig den Kundskabsfyldte, som forlanges o. s. v. Forfatterinden er dog paa Vildspor, naar hun med Hensyn til Skolevæsenet i Sverrig og Norge mener, at det er der Højskolebevægelsen begyndte og især er fremmet. Øverst af alle sætter Forfatterinden dog Skoleundervisningen i Schweiz. I alle Kantoner faar Drengene og Piger fælles Undervisning indtil det tiende Aar, i nogle Kantoner varer Fællesundervisningen hele Læretiden. Skolerne er obligatoriske og gratis, selv Undervisningsmaterialet er frit o. s. v.

Efter at have omtalt Skolerne, fremhæver Forfatterinden: at det er ikke nok, at et Land har udmærkede Skoler, at man har Vuggestuer og Børnehaver for de smaa Børn, Vaisenhusene for de Forladte, Internater og Pensionater for de Opvoksende, det vil

altid kun være en Nødhjælp, aldrig en Erstatning for Familien. Hun citerer en Udtalelse af Leroy-Beaulieu: „Det er en Vildfarelse at indbilde sig, at Undervisningen alene er tilstrækkelig til at gøre Menneskene bedre, at forandre deres Tilbøjeligheder, tæmme deres Lidenskaber“. Gennem Opdragelsen i Familjelivet nærmer vi os Maalet, som er at gøre Menneskene bedre og fuldkommene. Derfor er det Uret imod Børnene, naar Mødrene skal tilbringe det meste af deres Tid udenfor Hjemmene. I en Aarvog for det schweiziske Undervisningsvæsen fremhæves det: „at Kvinden indtager endnu ikke altid den Stilling i Staten og i Familjelivet, som tilkommer hende i Følge hendes Anlæg, hendes Opgaver og hendes Kald. En uafhængig Stilling og den dermed forbundne Selvstændighed naar Kvinden kun, naar vi skaffer hende en bedre aandelig Uddannelse og dygtigere Forberedelse til det praktiske Liv. En Moders og Hustrus Pligter og Opgaver er saa store, og den rigtige Udførelse af, hvad der paahviler hende, er af saa stor Betydning for det almene Vel, at en stor Del af de saakaldte sociale Spørgsmaal vilde finde sin Besvarelse ved en lykkelig Løsning af Kvindespørgsmaalet“.

Vejen til Fred paa Jorden, Fred i Hjemmet, ligger i Kvindens Haand. Hvad hun forsømmer ved Opdragelsen, kan Skolen aldrig gøre godt igen. Der ligger en Sandhed i de saa ofte udtalte Ord: store og gode Mænd havde ædle forstandige Mødre.

Moderens af Kærlighed straalende Blik trænger ind i Barnets Bevidsthed, det lægger Frøkorn, hvoraf de ædleste, mest ophøjede Egenskaber spirer. Traadte end det mest udmærkede Undervisningsraad, sammensat af Fagmænd og Højærværdigheder, fulgt af ti Tusind Tilhængere, hen til et Barns Vugge, det vilde ikke efterlade det mindste Spor. Men Moderen har den blidt betvingende Magt, den Forret at indprente i sit Barns Sind Budet: „Du skal ikke ihjelslaa“.

Det er ikke menneskelig Herskerlyst, der frembringer den Omvæltning, som forædler Menneskeslægten. Den største, mest indgribende Nydannelse kom fra Sindet. Det var arbejdende, ulærte Mænd og ydmyge, simple Kvinder, som bragte Frøkornet ud i Verden. Ikke fra Forstanden, men fra Hjertet flød den varme Følelse for Broderskab, som saa mægtig strømmede ud af den skjulte Kilde, at den endnu i Dag sprudler ubesejret med sit levende Vand, mens mangt et lærd System er blevet fortrængt af et andet.

Manden er den moderlige Opdragelses Resultat! Gaar Verden ikke fremad, bliver Menneskeheden ikke bedre, saa træffer Bebrejdelsen os Kvinder.

Historiens ubestikkelige Griffel tegnede mangan tung Brøde for os, begaaet af Kvinder, hvis Ærgerrighed eller Hævnsyge ansporede Mændene til Kampbegærlighed. Fra denne fordærlige Indflydelse udsprang den franske Talemaade: *Ou est la femme*, som, om den end ber geraader Kvinden til kun liden Ære, dog tilstaar hende den overvejende Indflydelse. Det er paa høj Tid, at vi erkender denne vor Fordel og benytter den, os selv til Ære, Efterverdenen til Sejr. Hvor overbevisende end Mændenes praktiske lærde Argumenter er for den videbegærlige Ungdom, saa er det dog kun Kvinden, som kan danne Sind og Hjerte“.

Fru Fischer Lettes Arbejde i Fredsagens Tjeneste gaar især ud paa Opdragelsen. Og dette lille Arbejde er et værdigt Led i den Række af smaa Piecer, som hun har udgivet om Opdragelsen. Den er samtidig et Indlæg til Gunst for Kvindesagen.

Matilde Bajer.

Landliv.

—bæk. August 92.

Kære Frue!

Véd De, hvad der er det bedste ved Landlivet? Det er at komme hjem igen og sove i sine egne Senge. Ikke for det! Vi har det dejligt her ude, og har vi været to Dage hjemme, længes vi ud igen, men som sagt —. Og Ro faar man ogsaa — paa lidt Forstyrrelser nær, især om Natten. Man kan jo ikke forlange, at alle Gæsterne paa denne velsignede Gaard skal gaa i Seng med Hønsene, der er nogle, der kommer lidt senere, helst dem, der som Regel ikke nøjes med Tevand alene; de falder gerne i Mørket paa Gangen over Støvlerne, er en Smule højrøstede, bander, skælder eller ler, alt som Stemningen er til — ja jeg noterer kun disse Smaating for en Ordens Skyld.

Efter dem kommer Tjenestefolkene. De har Soverum paa Loftet oven over vore Hoveder. Der opfører de regelmæssigt en Slags Trippevals, forinden de indrømmer deres modige Lemmer den nødvendige Hvile.

Og saa bliver der vel Ro, mener De?

Tys, tys! I Nattens hemmelighedsfulde Mørke lister sig sagte, klagende, ømme, sukkende Toner frem. Det er Gaardens elskovssyge Katte, der holder deres bedaaende Stevnemøder lige uden for mine Vinduer. Jeg bander al Elskov der hen, hvor Peberet gror, og ønsker blot, at Solen maatte bryde frem, at den Koncert maatte faa en Ende. — Ogsaa det Ønske bliver opfyldt! En mægtig Solstraale glider ind gennem de nedrullede Gardiner.

Kykkeliky, Kykkeliky! det er vor Hane, der galer, og i en Fart sender alle Omegnens Storsultaner Svar pr. omgaaende. Hvast gennem Luften skærer de melodiske Stemmer. De vækker en lille Spurv, der siger pip; en anden siger pip, pip, en tredje svirrevit, og før jeg endnu er kommet til Kræfter efter Hanernes Godmorgen, er Fuglenes Vekselsang i Gang. Hundene falder i med deres glade Bjæf, Hestene vrinsker, Posten kører frem, Folkene staar op; et vældigt Piskeslag forkynder, at Arbejdets Dag atter er inde.

Bagende varm brænder Solen paa Ruden. ude lokker den friske grønne Skov og den klare Luft; endnu et forgæves Forsøg med at lukke Øjnene og sove fra det hele; saa springer jeg op, kommer i Tøjet og ud til den Morgenstund, der har Guld i Mund. —

Men jeg kendet Dem, Frue. De er ikke saa nem at stille tilfreds, De vil ogsaa vide, hvorledes *Dagen* gaar. — Aldeles brillant!

Vi spiller Kort, skyder til Skive, triller med Kugler (det saa kaldte Kroket), vædder om alt mellem Himmel og Jord; og vi fisker — paa Ære, fisker! Vi staar op midt om Natten og kommer tilbage ved Middagstid, ødelagte og forasede, men saa har vi ogsaa fanget en Gedde paa 4½ Pund!

Vi bader ogsaa. Vandet gaar os helt op til Knæerne i Badehusene, og de af os,